

Social- og Integrationsministeriet
J.nr. 2012-4644
8. august 2012

Høringsnotat om

Forslag til Lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om social pension og andre love

(Ændret regulering af forskellige indkomstoverførsler i årene 2012-2016 samt
forhøjelse af den supplerende pensionsydelse og pensionstillæg til folkepensi-
onister)

1. Indledning

Den 9. juli 2012 blev to lovkast sendt i høring med høringsfrist den 30. juli 2012. Der var tale om udkast til Forslag til lov om ændring af lov om social pension (Forhøjelse af supplerende pensionsydelse og pensionstillæg til folkepensionister) og udkast til Forslag til lov om ændring af forskellige bestemmelser om satsregulerede indkomstoverførsler (Ændret regulering af forskellige satsregulerede indkomstoverførsler med virkning for finansårene 2016-2023)

Disse to udkast til lovforslag er efterfølgende skrevet sammen til ét lovforslag Forslag til Lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om social pension og andre love (Ændret regulering af forskellige indkomstoverførsler i årene 2012-2016, samt forhøjelse af den supplerende pensionsydelse og pensionstillæg til folkepensionister)

Udkastene til de to lovforslag blev sendt til høring hos A-kassernes Samvirke, Ankestyrelsen, Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg, Arbejdsløshedskassen for Selvstændige Erhvervsdrivende (ASE), ATP, Beskæftigelsesrådets Ydelsesudvalg, DA, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Handicaporganisationer, Danske regioner, Det centrale Handicapråd, DI, Finansrådet, Foreningen af Førtidspensionister, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Foreningen af Statsforvaltningsdirektører, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Forsikring og Pension, Frivilligrådet, KL, Kommunernes Revision, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Landsforeningen Ældre Sagen, LO, Retssikkerhedsfonden, Rigsrevisionen, Rådet for grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU-rådet), Rådet for Socialt Udsatte, Rådet for Voksen- og Efteruddannelse (VEU-rådet), Udbetaling Danmark og Ældremobiliseringen.

Lovforslaget har endvidere været optaget på høringsportalen.

Der er modtaget svar fra:

A-kassernes Samvirke, Ankestyrelsen, DA, Danske Handicaporganisationer, Danske regioner, Foreningen af Statsforvaltningsdirektører, Forsikring og Pension, Kommunernes Revision, Rigsrevisionen, Rådet for grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU-rådet), Rådet for Socialt Udsatte, Rådet for Voksen- og Efteruddannelse (VEU-rådet), Udbetaling Danmark.

Social- og Integrationsministeriet har herudover modtaget bemærkninger fra Dansk Handicap Forbund.

Følgende hørte har ikke afgivet høringssvar:

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg, Arbejdsløshedskassen for Selvstændige Erhvervsdrivende (ASE), ATP, Beskæftigelsesrådets Ydelsesudvalg, Dansk Socialrådgiverforening, Det centrale Handicapråd, DI, Finansrådet, Foreningen af Førtidspensionister, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Frivilligrådet, KL, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Landsforeningen Ældre Sagen, LO, Retssikkerhedsfonden og Ældremobiliseringen.

2. Ingen særskilte bemærkninger til lovforslagenes indhold

Følgende høringsparter har givet udtryk for, at de ikke har særskilte bemærkninger til lovforslagenes indhold: Ankestyrelsen, Danske Regioner, Foreningen af Statsforvaltningsdirektører, Forsikring og Pension, Kommunernes Revision og Rigsrevisionen. REU-rådet og VEU-rådet har ikke særskilte bemærkninger til lovforslagene. REU-rådet henviser til de repræsenterede parters høringssvar i relation til lovpakken om skattereformen, som sendes til Skatteministeriet, og VEU-rådet henviser til de svar, der måtte komme fra de organisationer, der er repræsenteret i VEU-rådet.

3. AK-Samvirkes bemærkninger til forslaget om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. /Arbejdsløshedsdagpenge og efterløn

AK-Samvirke bemærker, at forslaget vil betyde, at arbejdsløshedsdagpenge og efterløn i perioden 2016-2023 reguleres mindre end hidtil fastsat ved lov om en satsreguleringsprocent. Det anføres, at lov om en satsreguleringsprocent i forvejen indebærer, at dagpenge og efterløn reguleres mindre end lønudviklingen og set i sammenhæng med det forhøjede beskæftigelsesfradrag, indebærer det, at arbejdsløshedsdagpenge og efterløn bliver forringet væsentligt i forhold til lønudviklingen.

Forslaget vil efter AK-Samvirkes opfattelse have en tendens til at gøre det mindre attraktivt at melde sig i a-kasse, og man frygter at denne effekt vil blive yderligere forstærket af de seneste drastiske ændringer på forsikringsområdet, hvor dagpengeperiodens længde er nedsat til 2 år, og genoptjeningskravet er fordoblet. Endelig anfører AK-Samvirke, at Folketinget så sent som i december 2011 ændrede markant ved efterlønsordningen, og man finder det derfor helt urimeligt, at der fremsættes et lovforslag med den virkning, at efterlønsordningen yderligere forringes.

Kommentar:

Det fremgår af aftalen af 22. juni 2012 om en skattereform, at reformen skal skabe ny vækst og flere job samt sikre, at man får mere ud af at arbejde.

Efter aftalen er der enighed om at finansiere nedsættelserne af skatten på arbejde gennem bl.a. en afdæmpet regulering af overførselsindkomster som fx dagpenge og efterløn i perioden 2016-23, og den afdæmpede regulering udgør samlet 5,1 pct.-point.

For regeringen er det vigtigt, at det kan betale sig at forsikre sig mod ledighed. Efter regeringens opfattelse er det også fortsat tilfældet efter skattereformen.

4. Dansk Arbejdsgiverforenings bemærkninger

Dansk Arbejdsgiverforening, DA, gør opmærksom på, at man ikke deler den vurdering, at lovforslaget ikke har økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet. DA begrundet dette med, at nedsættelse af reguleringen af ydelser, der udbetales til arbejdsgivere til dækning af en udgift, der afholdes af arbejdsgiveren, som fx sygedagpenge eller løn under sygdom eller uddannelse, vil betyde merudgifter for virksomhederne.

Kommentar:

Det fremgår af sygedagpengelovens § 54, at en arbejdsgiver, der udbetaler løn under sygefraværet er berettiget til at få udbetalt de sygedagpenge, som lønmodtageren ellers ville have ret til fra kommunen. Dvs. de sygedagpenge, som kommunen er forpligtet til at udbetale efter arbejdsgiverperiodens udløb eller fx i de tilfælde hvor arbejdsgiveren er forsikret eller den sygemeldte er ansat i fleksjob. Arbejdsgiveren indtræder således i disse tilfælde i den sygemeldte ansattes ret til sygedagpenge.

Når sygedagpengene reduceres på grund af den opbremsede regulering får det således i et vist antal tilfælde (70 pct. af alle sygedagpengeudbetalinger) betydning for udbetalingen af sygedagpengerefusion til arbejdsgiveren.

Dette vil blive tydeliggjort i lovforslaget.

5. Bemærkninger fra Udbetaling Danmark vedrørende lov om social pension

Udbetaling Danmark bemærker, at introduktionen af kompensationstillægget indebærer, at beregningen af pensionstillægget bliver væsentlig mere kompleks. For den enkelte pensionist, som modtager pensionstillæg, betyder det risiko for en forringet gennemskuelighed, ligesom muligheden for selv at efterprøve beregning vanskeliggøres. På den baggrund bemærker Udbetaling Danmark, at det bør overvejes, om kompensationstillægget "blot" skal være en del af den bagvedliggende beregning af pensionstillægget, eller om det skal fremgå eksplicit af den pensionsmeddelelse, som pensionisten modtager fra udbetaling Danmark.

Kommentar:

Satsregulering og beregning af kompensationstillægget for hvert af årene 2016-2023 sker fra centralt hold, og indgår herefter som en integreret del af pensionstillægget.

Størrelsen af pensionstillægget for folkepensionister vil også fremover fremgå af Vejledning om regulering af satser på det sociale område, som hvert år offentliggøres af Social- og Integrationsministeriet.

6. Danske Handicaporganisationers bemærkninger

Danske Handicaporganisationer, DH, påpeger indledningsvist, at det er en uskik at udsende udkast til lovforslag, der har så store konsekvenser for personer, der modtager overførselsindkomster, i høringsmidten i sommerferien. Det

sætter demokratiet ud af kraft, da det ikke er muligt at inddrage DH's medlemsorganisationer og repræsentanter på grund af sommerferien.

DH mener, at der med forslaget kun er tale om en spareøvelse, fordi forslaget ikke på nogen måde giver mulighed for, at personer med en nedsat arbejdsevne af permanent karakter kan komme tilbage på arbejdsmarkedet.

DH mener, at førtidspensionister, ligesom folkepensionister uden betydelig supplerende indkomst, skal kompenseres for den nedsatte regulering. Det vil være i overensstemmelse med dansk handicaps politikks kompensationsprincip.

DH finder, at det er et problem, at pensionstillægget for førtidspensionister efter gammel ordning ikke forhøjes.

DH giver udtryk for, at fx førtidspension er en permanent forsørgelse, at besparelsen rammer den del af befolkningen, som har den absolut laveste indkomst, og at en reduceret stigning i indkomsten hos bl.a. førtidspensionisterne vil medføre en større økonomisk forskel mellem dem, der er på arbejdsmarkedet, og dem, der er udenfor. En lavere udvikling i stigningen i førtidspension og andre overførselsindkomster vil dermed medføre en øget økonomisk ulighed i det danske samfund. DH mener derfor, at den nye aftale om en skattereform har en social slagside, som vil blive mere og mere markant.

DH opfordrer til, at den midlertidige mindreregulering tages af bordet med henvisning til, at førtidspensionen er en permanent ydelse, som man med et indgribende handicap ikke kan arbejde sig væk fra..

Kommentar:

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at den afdæmpede regulering af de skattepligtige overførsler er fastsat således, at overførslerne i gennemsnit i årene 2016-2023 bevarer deres købekraft.

Herudover bemærkes, at førtidspensionister efter gammel ordning efter skatteaftalen får mulighed for at overgå til førtidspension efter ny ordning.

Den samlede skattereform har en rimelig social balance, der blandt andet opnås ved, at det er alle grupper i det danske samfund, der bidrager til at finansiere reformen, at der gennemføres forbedringer for de førtids- og folkepensionister der har de laveste indkomster, at øge målretningen af folkepensionen til pensionister med de laveste indkomster og aftrappe børne- og ungeydelsen for de mest velstillede familier. Skattelettelserne fremkommer i væsentlig omfang som følge af en forhøjelse af beskæftigelsesfradragene, herunder indførelse af et særligt beskæftigelsesfradrag for enlige forsørgere. Den samlede skattereform giver bedre mulighed for, at udvikle velfærdssamfundet og bevare et socialt sikkerhedsnet til gavn for de mest udsatte grupper.

7. Rådet for Socialt Udsattes bemærkninger

Rådet for Socialt Udsatte giver udtryk for, at Rådet principielt er imod, at satsreguleringen ikke følger lønudviklingen, ved at der årligt trækkes 0,3 procent til satspuljen. Det medfører en langsom udhulning af dækningsgraderne for kontanthjælp, førtidspension, sygedagpenge, arbejdsløshedsdagpenge mm. Rådet finder det særligt urimeligt, at skattereformen medfører, at der trækkes yderligere 5,1 procent i reguleringen for at finansiere skattelettelser. Rådet kan derfor ikke anbefale, at lovforslaget fremsættes for Folketinget.

Rådet opfordrer til, at der i lovforslagets bemærkninger eller under Folketingets behandling gøres mere omhyggeligt rede for de potentielle sociale problemer lovforslaget medfører mv., og at der fremlægges beregninger af ændringer i

andelen af borgere med indkomst under både OECD's fattigdomsgrænse og EU's grænse for risiko for fattigdom som følge af den samlede reform.

Kommentar:

Der henvises til kommentaren til høringssvar fra Danske Handicaporganisationer.

8. Dansk Handicap Forbunds bemærkninger

Dansk Handicap Forbund udtaler kritik af, at høringen foregår i juli måned, hvor det er vanskeligt at inddrage organisationerne og relevante tillidsvalgte og udvalg i arbejdet med at udføre tilfredsstillende høringssvar.

Dansk Handicap Forbund giver udtryk for stor bekymring for konsekvenserne af skatteaftalen, da reformen rammer mennesker med handicap uden arbejds-evne meget hårdt. Forbundet mener ikke, at førtidspension, som er en permanent ydelse, kan sammenlignes med øvrige midlertidige overførselsindkomster.

Dansk Handicap Forbund bemærker, at førtidspensionerne i forvejen halter efter den almindelige lønudvikling, og at købekraften vil blive voldsomt udhulet med reformen.

Endelig gør forbundet indsigelse imod, at pensionstillægget ikke hæves for personer med førtidspension efter gammel ordning, og advarer imod at fremhæve muligheden for at konvertere fra "gammel" til "ny ordning" som en fordel, da det ifølge Dansk Handicap Forbund er meget få førtidspensionister, som vil have en økonomisk fordel af at konvertere til ny ordning.

Dansk Handicap Forbund finder, at reformen har en kraftig social slagside og opfordrer til, at den nedsatte regulering tages af bordet – med henvisning til, at førtidspensionen er en permanent ydelse, som man med et indgribende handicap ikke kan arbejde sig væk fra.

Kommentar:

Der kan henvises til kommentarerne til høringssvar fra Danske Handicaporganisationer. Herudover kan der peges på, at overgang fra førtidspension efter gammel ordning til førtidspension efter ny ordning vil være en fordel for en betydelig gruppe førtidspensionister, jf. at de umiddelbare merudgifter herved skønnes at udgøre ca. 400 mio. kr. i 2013.